

Bijlagen

Bijlage 1	Bevolkingscijfers per provincie
Bijlage 2	Codeboek voor gemeenten in de Provincie Groningen
Bijlage 3	Draagvlakmodel detailhandel
Bijlage 4	Gekozen waarden
Bijlage 5	Resultaten van steden met 30.000 tot 20.000 inwoners
Bijlage 6	Resultaten van steden met 5000 tot 2000 inwoners
Bijlage 7	Resultaten Aa en Hunze
Bijlage 8	Regels voor het opheffen van een basisschool

Bijlage 1 Bevolkingsontwikkelingen per provincie

Provincie Groningen

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	561119		
1990	553862	-7257	-1,3
1995	557995	4133	0,7
2000	562646	4651	0,8
2005	575072	12426	2,2
2010	577117	2045	0,4
2015	588002	10885	1,9
2020	599215	11213	1,9
2025	609037	9822	1,6

Provincie Friesland

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	597648		
1990	599151	1503	0,3
1995	609579	10428	1,7
2000	624500	14921	2,4
2005	642977	18477	3,0
2010	646636	3659	0,6
2015	647961	1325	0,2
2020	650038	2077	0,3
2025	652316	2278	0,4

Provincie Drenthe

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	429463		
1990	441028	11565	2,7
1995	454864	13836	3,1
2000	469806	14942	3,3
2005	483369	13563	2,9
2010	485519	2150	0,4
2015	488158	2639	0,5
2020	491090	2932	0,6
2025	493610	2520	0,5

Provincie Overijssel

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	1044866		
1990	1020424	-24442	-2,3
1995	1050389	29965	2,9
2000	1077625	27236	2,6
2005	1109432	31807	3,0
2010	1122193	12761	1,2
2015	1135415	13222	1,2
2020	1146727	11312	1,0
2025	1155748	9021	0,8

Provincie Flevoland

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985			
1990	211507		
1995	262325	50818	24,0
2000	317206	54881	20,9
2005	365859	48653	15,3
2010	389988	24129	6,6
2015	415954	25966	6,7
2020	440213	24259	5,8
2025	462195	21982	5,0

Provincie Gelderland

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	1745301		
1990	1804209	58908	3,4
1995	1864732	60523	3,4
2000	1919158	54426	2,9
2005	1972010	52852	2,8
2010	1982861	10851	0,6
2015	1989461	6600	0,3
2020	1992796	3335	0,2
2025	1993545	749	0,0

Provincie Utrecht

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	936134		
1990	1015515	79381	8,5
1995	1063460	47945	4,7
2000	1107849	44389	4,2
2005	1171291	63442	5,7
2010	1193026	21735	1,9
2015	1210352	17326	1,5
2020	1225275	14923	1,2
2025	1237474	12199	1,0

Provincie Noord Holland

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	2311534		
1990	2376015	64481	2,8
1995	2463611	87596	3,7
2000	2518354	54743	2,2
2005	2599103	80749	3,2
2010	2645975	46872	1,8
2015	2706723	60748	2,3
2020	2762724	56001	2,1
2025	2813403	50679	1,8

Provincie Zuid Holland

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	3151321		
1990	3219839	68518	2,2
1995	3325064	105225	3,3
2000	3397744	72680	2,2
2005	3458381	60637	1,8
2010	3508429	50048	1,4
2015	3563839	55410	1,6
2020	3618995	55156	1,5
2025	3669265	50270	1,4

Provincie Zeeland

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	355403		
1990	355947	544	0,2
1995	365846	9899	2,8
2000	371866	6020	1,6
2005	379978	8112	2,2
2010	374218	-5760	-1,5
2015	370582	-3636	-1,0
2020	367477	-3105	-0,8
2025	365148	-2329	-0,6

Provincie Noord Brabant

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	2112971		
1990	2189481	76510	3,6
1995	2276207	86726	4,0
2000	2356004	79797	3,5
2005	2411359	55355	2,3
2010	2422092	10733	0,4
2015	2430209	8117	0,3
2020	2432684	2475	0,1
2025	2430229	-2455	-0,1

Provincie Limburg

Jaartal	Aantal inwoners	Absolute groei	Groeipercentage
1985	1085666		
1990	1103960	18294	1,7
1995	1130050	26090	2,4
2000	1141192	11142	1,0
2005	1136695	-4497	-0,4
2010	1114492	-22203	-2,0
2015	1093914	-20578	-1,8
2020	1072881	-21033	-1,9
2025	1052096	-20785	-1,9

Bijlage 2 Code boek voor gemeenten in de provincie Groningen

Codeboek voor de gemeenten in de provincie Groningen behorende bij figuur 3.5

Code	Gemeente	Bevolking 2006	Bevolking 2025	Absolute groei per 1000 inwoners
A	Appingedam	12267	12610	28
B	Bedum	10758	16545	538
C	Bellingwedde	9586	8409	-123
D	Ten Boer	7261	8469	166
E	Delfzijl	28441	25133	-116
F	Eemsmond	16725	15078	-98
G	Groningen	179535	213691	190
H	Groetegast	11769	10239	-130
I	Haren	18921	18904	-1
J	Hoogezand-Sappemeer	34229	39218	146
K	Leek	19415	24329	253
L	Loppersum	10920	9678	-114
M	De Marne	11236	10994	-22
N	Marum	10315	9793	-51
O	Menterwolde	12546	11122	-114
P	Pekela	13301	11796	-113
Q	Reiderland	6956	6343	-88
R	Scheemda	14209	12922	-91
S	Slochteren	14807	16578	120
T	Stadskanaal	33332	30156	-95
U	Veendam	28218	24732	-124
V	Vlagtwedde	16835	15263	-93
W	Winschoten	18457	16476	-107
X	Winsum	14284	17318	212
Y	Zuidhorn	18763	23241	239

(Bron: CBS, 2006)

Berekening absolute groei per 1000 inwoners.

Aantal inwoners 2025 / (inwoners 2006/1000) – 1000

Hierbij zijn 2006 en 2025 jaartallen en 1000 en 1000 zijn getallen waarmee gerekend wordt.

Bijlage 3 Draagvlakmodel detailhandel

Het voor dit onderzoek gebruikte draagvlakmodel (Fig. A) is ontwikkeld door Seinpost adviesbureau in Arnhem. Dit model wordt gebruikt om te kijken of er nog marktruimte voor uitbreiding van de detailhandel aanwezig is of dat er juist sprake is van overbewinkeling. De marktruimte wordt berekend door de bestedingen in een bepaald gebied te relateren aan de omzet/vloerproductiviteit die winkels moeten behalen om rendabel te kunnen functioneren. Door het mogelijke aantal vierkante meters af te zetten tegen het aanwezige aantal vierkante meters, ontstaat een beeld van de uitbreidingsmogelijkheden of de noodzaak tot inkrimpen.

Figuur A Draagvlakmodel detailhandel

BASISGEGEVENS		VUL HIER PLAATS IN	
aantal inwoners		A	
aantal inwoners toekomst		A	
gemiddeld inkomen		B	
correctiefactor dagelijks		B	
correctiefactor niet-dagelijks		B	
DAGELIJKS		MIN	MAX
koopkrachtbinding			
huidig ambitieniveau		C	
koopkrachttoevoeiing			
huidig ambitieniveau		D	
NIET-DAGELIJKS		MIN	MAX
koopkrachtbinding			
huidig ambitieniveau		C	
koopkrachttoevoeiing			
huidig ambitieniveau		D	
BESTEDINGEN			
besteding dagelijks		E	
besteding niet-dagelijks		E	(incl. wonen)
vloerproductiviteit supermarkt		F	
vloerproductiviteit overig dagelijks		F	
vloerproductiviteit niet-dagelijks		F	
kooporientatie supermarkt		G	(NL-gem. = 83%)
AANWEZIG			
aanwezig m2 vvo dagelijks		H	
supermarkt		H	
speciaalzaken		H	
aanwezig m2 vvo niet-dagelijks		H	

Om het model te kunnen gebruiken moet een groot aantal waarden ingevoerd worden.

A Hier wordt het aantal inwoners in het verzorgingsgebied ingevuld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het huidige aantal inwoners en het aantal inwoners in de toekomst.

B Hier wordt het gemiddelde inkomen ingevuld. Op advies van medewerkers van Seinpost is hier gekozen voor het gemiddelde inkomen van 95%. De correctiefactor dagelijks is gesteld op 98.7% en de niet dagelijkse correctiefactor is 97.3%. Deze gegevens zijn op te vragen via het CBS en zorgen voor de elasticiteit van de resultaten.

C De koopkrachtbinding is de mate waarin consumenten binnen een bepaald woongebied hun koopkracht in het winkelapparaat van dat gebied effectueren. Koopkrachtbindingscijfers worden door koopstroomonderzoeken bepaald. Als bron voor deze cijfers is het boek winkelvoorzieningen op waarde geschat van E.J. Bolt (2003) gebruikt. Eventueel bezitten gemeenten recentere cijfers. Bij het bepalen van de koopkrachtbinding wordt onderscheid gemaakt tussen koopkrachtbinding voor dagelijkse en niet-dagelijkse artikelen.

D Omdat de koopkrachtbinding nooit 100% zal zijn betekent dat een deel van de koopkracht afvloeit naar een ander gebied. In dit gebied vormen deze inkomsten een aandeel in de behaalde omzet. Het deel van de omzet wat van buiten het verzorgingsgebied komt wordt koopkrachttoevloeiing genoemd. Ook bij het bepalen van de koopkrachttoevloeiing wordt onderscheid gemaakt in dagelijkse en niet dagelijkse artikelen. Net als de cijfers voor de koopkrachtbinding kan het boek winkelvoorzieningen op waarde geschat als bron gebruikt worden voor de cijfers van de koopkrachttoevloeiing. Ook hier bezitten gemeente vaak recentere cijfers.

E De bestedingen is het gemiddelde bedrag wat per hoofd van de bevolking uitgegeven wordt aan goederen in de dagelijkse en niet dagelijkse sector. Voor de dagelijkse sector is dit een bedrag van €2.078,- (incl. BTW) en voor de niet dagelijkse sector is dit €2.288,- (incl. BTW) (Jaarboek Detailhandel 2006). Omdat het gemiddeld besteedbaar inkomen per hoofd van de bevolking per plaats verschilt is er ook sprake van andere bestedingen. Daarom wordt er in dit model een correctie op de bestedingen toegepast.

F De gemiddelde vloerproductiviteit is de omzet per vierkante meter winkelvloeroppervlak. Voor supermarkten ligt dit gemiddelde rond de €7.594,- (incl. BTW) Voor dagelijkse artikelen (niet supermarkt) is dit €4.627,- (incl. BTW) en voor niet dagelijkse artikelen is dit €3.305,- (incl. BTW) (Jaarboek detailhandel, 2006).

G De kooporiëntatie supermarkt is het percentage van de goederen welke in de supermarkt gekocht worden. Het overige deel wordt besteed in (vers)speciaalzaken.

H Het aanwezige aantal vierkante meter verkoopvloeroppervlak wordt bepaald aan de hand van tabellen uit het Retailhandboek 2004. Dit boek bevat kengetallen voor de detailhandel en wordt uitgegeven door Locatus.

De uitkomsten van dit model worden weergegeven in tabel vorm. In figuur B is een voorbeeld weergegeven van deze uitkomstentabel.

Figuur B Uitkomsten tabel draagvlakmodel detailhandel.

MARKTRUIMTE DAGELIJKS		
	<i>huidig min</i>	<i>ambitie min</i>
lokaal gebonden bestedingen	€56.578.537	€54.692.586
bestedingen door toevloeiing	€9.984.448	€9.651.633
bestedingen totaal	€66.562.985	€64.344.219
mogelijk m2 vvo	9.721	9.397
supermarkt	7.276	7.033
speciaalzaken	2.446	2.364
uitbreidingsruimte m2 vvo	0	-324
supermarkt	7.276	-243
speciaalzaken	2.446	-82
MARKTRUIMTE NIET-DAGELIJKS		
	<i>huidig min</i>	<i>ambitie min</i>
lokaal gebonden bestedingen	€41.407.766	€40.027.508
bestedingen door toevloeiing	€28.774.889	€27.815.726
bestedingen totaal	€70.182.655	€67.843.233
mogelijk m2 vvo	21.236	20.528
uitbreidingsruimte m2 vvo	0	-708

In het rood aangegeven staat de uitbreidingsbehoefte in vierkante meters verkoopvloeroppervlak weergegeven. Wanneer dit een negatief getal betreft betekent het dat er sprake is van overbewinkeling.

In het voorgaande is de manier beschreven waarop Seinpost Adviesbureau een dpo onderzoek uitvoert. De precieze berekening met de daarbij behorende formules kunnen wegens auteursrecht niet vrijgegeven worden in dit rapport.

Bijlage 4 Gekozen waarden

Tabel A Gekozen waarden voor invoer draagvlakmodel detailhandel

Omschrijving	Waarde 20.000-30.000	Waarde 5.000-2.500	Waarde Aa en Hunze
Aantal inwoners	30.000	5.000	24.954
Aantal inwoners toekomst	Per 1.000 afnemend tot 20.000	Per 500 afnemend tot 2.500	Afnemend volgens CBS prognose tot 21.140
Gemiddeld inkomen¹	95%	95%	95%
Correctiefactor dagelijks¹	98.7%	98.7%	98.7%
Correctiefactor niet-dagelijks¹	97.3%	97.3%	97.3%
Koopkrachtbinding dagelijks²	92%	65%	92%
Koopkrachttoevloeiing dagelijks²	15%	16%	15%
Koopkrachtbinding niet dagelijks²	62%	23%	62%
Koopkrachttoevloeiing niet dagelijks²	41%	28%	41%
Bestedingen dagelijks³	€2.078	€2.078	€2.078
Bestedingen niet dagelijks³	€2.288	€2.288	€2.288
Vloerproductiviteit supermarkt³	€7.594	€7.594	€7.594
Vloerproductiviteit overig dagelijks³	€4.627	€4.627	€4.627
Vloerproductiviteit niet dagelijks³	€3.305	€3.305	€3.305
Kooporiëntatie supermarkt¹	83%	83%	83%
Aanwezige m2 vvo dagelijks supermarkt	9721 m ²	1159 m ²	8086 m ²
speciaalzaak	7276 m ² 2446 m ²	868 m ² 291 m ²	6052 m ² 2034 m ²
Aanwezige m2 vvo niet dagelijks	21236 m ²	753 m ²	17664 m ²

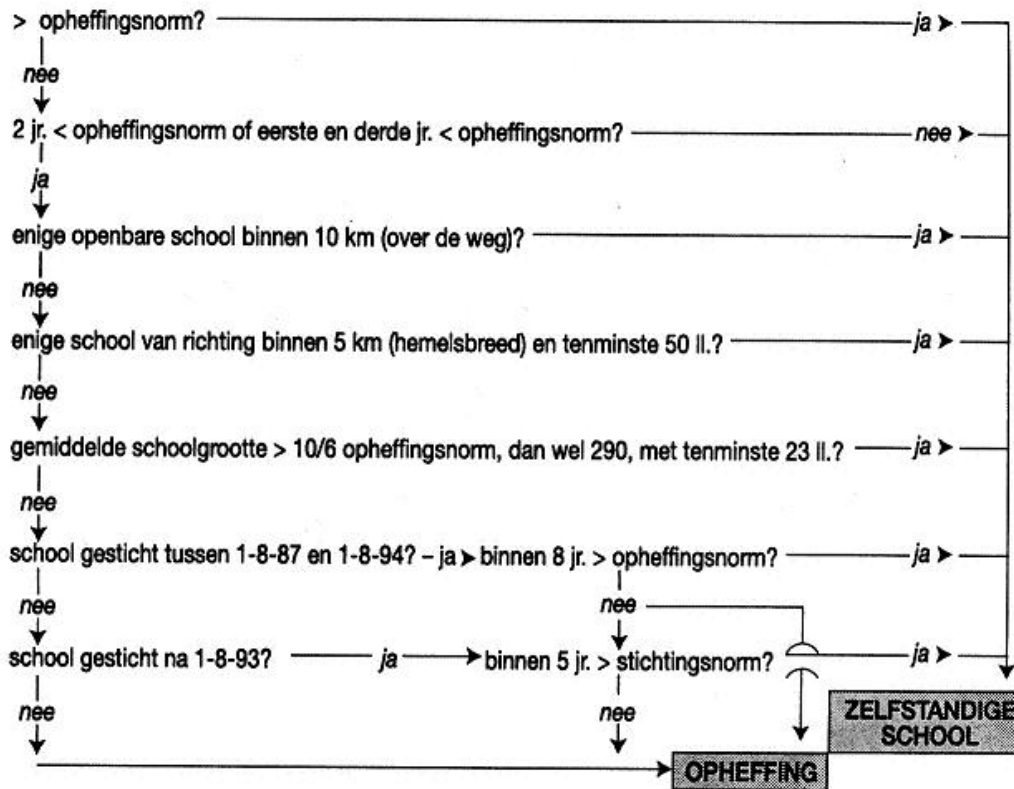
¹ Standaard cijfers volgens draagvlakmodel detailhandel

² Bolt, 2003

³ Jaarboek detailhandel, 2006

Bijlage 5 t/m 7 - in het tweede bijlage document -

Bijlage 8   Regels voor het opheffen van een basisschool

Bron: Planologische kengetallen

Filename: Bijlagen bij 'Over de top'
Directory: E:
Template: X:\Data\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
Title: Bijlagen
Subject:
Author: Gerrit Lamberts
Keywords:
Comments:
Creation Date: 4/10/2007 9:27:00 AM
Change Number: 2
Last Saved On: 4/10/2007 9:32:00 AM
Last Saved By: Gerrit Lamberts
Total Editing Time: 1 Minute
Last Printed On: 8/17/2007 2:46:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 12
Number of Words: 1.857 (approx.)
Number of Characters: 10.588 (approx.)